ANCHETA REVISTEI NOASTRE PRINTRE ANTRENORII DIN DIVIZÍA A

Recenta cvadruplă întîlnire dintre fotbaliștii noștri și cei maghiari, și mai ales dureroasa înfrîngere cu 6—0 suferită de către prima noastră echipă la Budapesta, au reactualizat în fotbalul nostru problema — dezbătută, de altfel, și mai înainte — a raporturilor dintre cluburile fruntașe și antrenorii lor, pe de o parte, și echipele reprezentative și cei care le conduc, pe de altă parte.

Redactorii noștri au adresat zilele trecute unui număr de 14 antrenori de la echipe de Divizia A, principalele „furnizoare" de selecționabili, întrebările alăturate.

Iată, reproduse exact, răspunsurile primite:

1. CE PĂRERE AVEȚI DESPRE ACTIVITATEA SELECȚIONERULUI UNIC?

2. ÎN CE MĂSURĂ DORIȚI ȘI PUTEȚI SĂ APLICAȚI LA ECHIPELE DV. CONCEPȚIA DE JOC PRECONIZATĂ PENTRU ECHIPELE REPREZENTATIVE?

ȘTEFAN ONISIE — Steaua

1. Crearea acestei funcții, de selecționer unic, nu e un lucru rău. Dar *cel însărcinat cu ea trebuie să colaboreze cu antrenorii federali și ca antrenorii celorlalte echipe din divizia A.* Dar, după cîte știu, *selecționerul unic nu vrea să primească sfaturi de la nimeni, sau nu ține seama de ele.* Am mai observat și alte lucruri cu care nu sînt de acord. De pildă, *nu acceptă (!) fotbaliștii consacrați, de valoare*; în schimb caută să fie original, să scoată din anonimat jucători necunoscuți. Faptul nu e rău, dar depinde unde-i folosești și cum. De cele mai multe ori, chiar dacă au talent, aceștia nu au valoare și nu sînt copți pentru întîlniri de mare anvergură. Și aș vrea să mai spun un lucru: *nu l-am văzut niciodată ca observator federal la vreun meci al echipei noastre!*

2. *Apărarea în linie este, azi, perimată.*

Steaua nu va aplica niciodată ideile preconizate de selecționerul unic, idei în care se vorbește foarte mult de joc colectiv-constructiv-ofensiv și eficace, dar care de fapt înseamnă încorsetarea jucătorilor, a gîndirii lor și transformarea lor în simpli executanți.

DUMITRU NICOLAE NICUȘOR — Dinamo Bacău

1. Încercările selecționerului unic trebuiau să aibă și o solidă bază consultativă cu antrenorii echipelor de divizia A — mă refer mai ales la selecție — antrenorii fiind singurii care cunosc în amănunt starea, forma jucătorilor selecționabili.

2. „Liniei" îi adaug o realistă acoperire care mă scutește de surprize neplăcute.

Aplic unele din ideile selecționerului, adaptîndu-le la posibilitățile concrete din echipă. Un exemplu: Kiss, fundașul meu ofensiv, uită adesori de apărare și mă lasă „descoperit" în fața porții, motiv pentru care i-am stabilit anumite restricții.

CONSTANTIN CERNĂIANU — Petrolul

1. Din cauza timpului prea scurt avut la dispoziție de selecționerul unic, e greu de apreciat activitatea sa.

Consider însă că în această activitate selecționerul unic trebuie să țină seama de specificul, de posibilitățile actuale ale fotbalului nostru, de ideea generală de joc aplicată de echipele fruntașe și ÎN FUNCȚIE DE TOATE ACESTEA să precizeze o concepție de joc pentru echipa națională. Sînt de acord să-și imprime, în această muncă, personalitatea, ideile sale, însă aceste idei nu trebuie să fie prea departe de realitățile fotbalului nostru. În această privință cred că ar fi bună *o colaborare mai strînsă cu antrenorii echipelor de club*, pentru că, chiar dacă răspunderea este individuală, totuși munca trebuie să fie colectivă.

2. În mare măsură, la această întrebare am răspuns mai înainte. Adaug doar că *am mari rezerve în privința apărării în linie*, care a fost abandonată de mult de echipele străine și care nu este practicată de nici una din formațiile noastre fruntașe. Acoperirea, dublajul, trebuie să stea la baza sistemului defensiv.

NICOLAE SĂBĂSLĂU — „U" Cluj

1. Atîta timp cît *întreaga activitate fotbalistică* nu este pusă pe cele mai realiste baze, nu putem avea o echipă națională puternică și, deci, *nici munca selecționerului unic nu poate da roadele dorite și așteptate.* De aceea vreau să accentuez și cu acest prilej lipsa de răspundere a jucătorului, manifestată în nenumărate prilejuri, dar și uneori cocoloșită. Dau un exemplu în acest sens, poate exagerat, generat însă de „dispariția" lui *Solomon* de trei zile din mijlocul echipei noastre: dacă se îmbată un jucător, este schimbat responsabilul restaurantului?

2. *Randamentul oricărui sistem de joc depinde de valoarea jucătorilor pe care-i ai.* Uniformizarea nu poate aduce nimic bun. La echipa noastră sistemul adoptat de selecționerul unic se potrivește, dă rezultate, cred însă că la *Dinamo*, de pildă, nu ar da. De aceea selecționerul unic trebuie să aleagă din toate cluburile jucătorii care i se potrivesc.

EUGEN MLADIN — F. C. Argeș

1. Față de situația actuală a fotbalului nostru, cred că de unul singur selecționerul unic nu poate realiza mare lucru. Mult mai indicată ar fi *încredințarea pregătirii echipei naționale, unei comisii formată din trei oameni*, care ar avea posibilitatea să urmărească îndeaproape pregătirea și evoluția jucătorilor ce ar urma să fie selecționați. În același timp, sarcinile lor ar putea fi împărțite, astfel încît munca depusă de ei să aibă un pronunțat caracter colectiv. Oricare ar fi situația, ei nu vor trebui să lucreze izolat, ci să țină o permanentă legătură cu toți antrenorii echipelor divizionare.

2. Este un subiect care poate fi discutat mai pe larg. *Sincer vorbind, eu și poate mulți alți antrenori nici acum nu cunosc perfect ideea de joc adoptată la echipa reprezentativă.* Spun aceasta întrucît era cazul să ni se aducă și nouă la cunoștință ce idee de joc era preconizată la meciul cu selecționata Budapestei. Abia după joc ne-am dat seama că s-a încercat să se aplice ideea cu apărarea în linie.

TRAIAN IONESCU — Dinamo București

1. În răspunsul meu pornesc de la un fenomen constatat nu numai de mine și anume acela că selecționerul unic nu are delimitate atribuțiile sale, ei confundînd sarcinile unei asemenea funcții cu prerogativele pe care trebuie să le aibă un conducător al fotbalului. Aceasta nu este permis, sau mai bine zis nu trebuie să fie permis. Nicăieri în lume selecționerul unic nu-și desfășoară activitatea în mod absolutist-individualist, după niște idei care doar se vor valoroase. Cu atît mai mult la noi, principiul muncii colective și în fotbal, nu numai în celelalte domenii de activitate, trebuie să devină o realitate.

Selecționerul unic nu a încercat să-și realizeze sarcinile printr-un plan comun, stabilit de acord cu antrenorii din divizia națională, aceștia din urmă ajutîndu-l pe baza unor relații de subordonare-colaborare și nu și-a fixat un colectiv restrîns de antrenori, care să pună în practică măsurile „la zi". În realitate, selecționerul unic a ocolit un asemenea stil de muncă, din ambiția de a fi socotit și unic conducător al fotbalului nostru, ceea ce, o spun deschis, este incompatibil cu funcția sa actuală.

Aș ridica și un alt aspect al problemei: la noi s-a dezbătut și hotărît înființarea funcției de selecționer unic într-o perioadă cînd aceasta în care ne aflăm, cînd multe alte aspecte ale fotbalului românesc necesitau rezolvarea cu prioritate. Cu alte cuvinte, nu s-a ținut seama de necesitățile stringente ale etapei în care se află fotbalul nostru de toate nivelele, inclusiv reprezentarea pe plan internațional. Greșeala, pentru că eu o socotesc ca atare, a fost majorată prin procedura alegerii selecționerului unic, nefiind respectat criteriul principal care s-o fundamenteze: capacitatea. Prin ce se definește ea? Prin opinia unor scriitori și ziariști sau prin realizările practice îndelungate, stabile și serioase, la care se adaugă cunoștințele teoretice profunde ale individului.?

Ce a urmat, în esență? Orientarea generală a muncii de selecție și a activității fotbalistice în ansamblu nu a pornit de la o analiză temeinică, lucidă a posibilităților noastre actuale, de la nevoile de dezvoltare și afirmare pe tărîm internațional, totul legat de imperativele actualului și ale perspectivei, ci s-a trecut la o selecție lipsită de gîndire, făcută în modul cel mai fantezist. Iar conținutul antrenamentelor efectuate la loturi, constînd în probleme de pregătire pe de o parte, și în probleme de dozare a efortului pe de altă parte, n-a făcut altceva decît ca jucători buni să fie realmente scoși din formă. Dacă se merge mai departe așa, sînt convins că toată bruma de jucători tineri, talentați, pe care o avem va fi ratată.

2. Cunosc orientarea de joc pe care o preconizează selecționerul unic, din auzite, spunîndu-se că este adeptul apărării în linie. Dacă e așa, eu nu o accept și nu am de gînd s-o aplic la echipa mea.

ȘTEFAN COÎDUM — Jiul

1. Nu pot da o părere precisă, cît mai conformă cu realitatea, despre activitatea selecționerului unic, pentru că activitatea lui este prea scurtă. *Cred că are nevoie de ceva mai mult timp ca să lucreze pentru a putea să-i judecăm activitatea*, deoarece despre echipele de club pe care le-a pregătit mai îndelung nu se poate spune că jucau prost. Și Universitatea Cluj și C.S.M.S. și Dinamo Bacău au fost lăudate la vremea lor.

2. *Sînt întrutotul de acord cu ideea lui de joc, mai puțin apărarea în linie pe care o consider anacronică pentru fotbalul din zilele noastre.* Și eu sînt pentru un joc ofensiv, în viteză, cu participarea fundașilor laterali la atac — lucru care cred că se vede la Jiul — dar nu mă împac deloc cu cei patru apărători pe linie. De altfel, după părerea mea, un fotbal ofensiv se poate realiza și fără apărarea în linie. Eu, la Jiul, ținînd seama de calitățile jucătorilor și de temperamentul lor, nu pot aplica ideile preconizate de selecționerul unic. De pildă, la Budapesta, el i-a dat lui Libardi sarcina să-l țină pe Albert. Era de așteptat ca acest rol să nu poată fi dus la bun sfîrșit de jucătorul meu. Și aceasta pentru că Libardi are predilecție spre atac. De altfel, la Jiul el are sarcinile unui mijlocaș ofensiv. Aceste sarcini le va avea și de aici înainte.

SILVIU PLOEȘTEANU — Steagul roșu

1. La prima întrebare nu răspund pentru că n-am fost consultat nici cînd a fost numit.

2. Nu cunosc concepțiile antrenorului Teașcă.

TIBERIU BONE — A.S.A. Tg. Mureș

1. Cred că în munca sa selecționerul unic trebuia să se consulte cu antrenorii tuturor echipelor noastre divizionare A. Nu se putea să nu fi primit măcar cîteva sugestii bune.

Față de încercările sale de construire a unei echipe naționale, consider că nestabilizarea asupra unui „schelet" și marea fluctuație de jucători în cele trei meciuri internaționale (de la Berlin, București și Budapesta) a fost o greșeală.

2. La echipa mea și eu caut să joc colectiv-constructiv-eficace...

ROBERT COSMOC — „U" Craiova

1. Opiniile selecționerului unic le cunosc doar din auzite întrucît, *deși fac parte din Colegiul Central de Antrenori, nu ne-au fost aduse la cunoștință* într-un cadru organizat.

Am impresia că ceea ce urmărește el ca finalitate, în special realizarea unui fotbal spectaculos și eficace, practicat de jucători cu o mare capacitate fizică, constituie un fapt pozitiv. Nu știu însă care sînt *etapele* de realizare ale proiectelor sale, cu ce *mijloace* și cu *cine* intenționează să le ducă la bun sfîrșit. Și acestea nu sînt aspecte de neglijat. De aceea consider că noi, antrenorii care lucrăm zi de zi cu jucătorii la cluburi, *trebuie să fim consultați*, pentru că fiecare echipă își are țelul său.

2. Fiind totuși subordonat campionatului, trebuie să rezolv treburile tactice ale echipei în funcție de lotul pe care-l am la îndemînă. Or, prin această prismă, *nu am un punct de contact cu selecționerul unic decît* cerința unei *foarte bune pregătiri fizice. Sistemul de joc și tactica de la meci la meci, rămîn atributul fiecărui antrenor de club.* Cu atît mai mult cu cît consider că fotbalul de calitate se poate juca în orice sistem, *dacă jucătorii au o bună și complexă pregătire tehnică, fizică și — de ce nu? — intelectuală.*

NICOLAE DUMITRESCU — U. T. A.

1. Activitatea selecționerului unic trebuie să fie bine definită, *ea referindu-se în special la problemele de selecție și de pregătire a jucătorilor de vîrf pentru formarea echipelor reprezentative.* În acest sens, el trebuie să urmărească pe toți jucătorii susceptibili de selecție, nu la trialuri organizate, ci la lucru în jocurile de campionat. Totodată, *este necesară permanenta lui colaborare cu colegiul central de antrenori, dar în special cu antrenorii de la cluburi, singurii care pot indica capacitatea și modul de pregătire a jucătorilor* care ar urma să fie selecționați, în vederea unui randament maxim. Concepția de joc adoptată de selecționerul unic trebuie *aprobată de Direcția tehnică a Federației* (cea care organizează procesul de instruire), *cu acceptarea acestei concepții de către antrenorii echipelor divizionare A.* Concepția de joc să fie aleasă neapărat, ținîndu-se seama de caracteristicile și particularitățile jucătorilor noștri dar și de cerințele fotbalului de mare performanță. *Izolarea selecționerului unic, față de cei mai sus menționați nu va putea da niciodată randament la nivelul echipei reprezentative.*

2. În cadrul echipei U.T.A., voi aplica toate trăsăturile orientării de joc elaborate, cu condiția ca aceste trăsături să fie realizabile și *să fim convinși în primul rînd noi antrenorii de valabilitatea acestor idei.*

CORNEL DRĂGUȘIN — Progresul

1. Nu pot aprecia activitatea sa după un timp atît de scurt și, în plus, ținînd cont și de situația actuală a fotbalului nostru.

2. Cu generația actuală de jucători e foarte greu să încerci să le imprimi lucruri care — deși, în realitate, sînt trăsături caracteristice ale fotbalului modern — par ideale. Această dificultate devine dublă dacă mă refer la lotul echipei noastre, Progresul.

În ce privește echipa sau echipele reprezentative și în special crearea unor condiții cît mai bune pentru o activitate cu rezultate, socotesc că acest lucru se poate realiza printr-o *colaborare mai mare a selecționerului unic cu antrenorii cluburilor.*

VALENTIN STĂNESCU — Rapid

1. Funcția de selecționer unic te investește, firește, cu multe răspunderi. Dar acest post nu vine, cred eu, în contradicție cu acele aspecte ale muncii noastre cotidiene pe care lapidar le numim: COLABORARE, CONSULTARE. Pînă acum nu s-a întîmplat așa ceva. *Nimeni nu m-a întrebat nimic despre jucătorii susceptibili de selecție, deși ar fi avut datoria s-o facă.* La urma urmei cine poate ști cel mai bine în ce formă se află X sau Y, decît antrenorul echipei de club în care joacă cel chemat la lot?

Oricîtă putere de muncă ai avea, oricît de exigent ai fi, nu poți totuși să-ți formezi o părere certă pînă cînd nu filtrezi, la rîndul tău, alte opinii ale colegilor tăi. Eu nu zic să nu dovedești curaj în promovare, dar nici *nu poți să neglijezi anumite valori existente, catapultînd în locul lor, în prima formație, niște jucători oarecari, unii cu un stagiu abia de două luni în divizia A.* Mai ales cînd cunoști și valoarea adversarului întîlnit.

2. *Nu știu încă și nu cunosc suficient de bine intențiile selecționerului unic privind noua sa concepție de joc pe care vrea s-o experimenteze la echipa națională.* Pentru că, la drept vorbind, nimeni nu ne-a lămurit asupra acestei probleme. Dacă este vorba de linie, din capul locului afirm că, în ce ne privește, nu o vom pune în practică dintr-un motiv pe care e imposibil să-l mai arăt: *este clar că sistemul de joc ți-l alegi în funcție de posibilitățile și particularitățile jucătorilor pe care-i antrenezi.* Or, ideea de joc a echipei Rapid aplicată de mai bine de trei ani s-a dovedit pentru noi cea mai viabilă și realistă. De altfel, după cîte știu și după cîte am văzut la atîtea echipe mari din Europa și de pe continentul latino-american nimeni nu mai joacă în linie.

Vrem să experimentăm ceva? S-o facem cu echipa de tineret pe o perioadă mai îndelungată, pentru a avea posibilitatea să ne edificăm bine asupra a ceea ce vrem să ne însușim.

VIRGIL MĂRDĂRESCU — Farul

1. După părerea mea activitatea selecționerului unic nu are darul să mulțumească. O analiză completă, obiectivă, a tuturor direcțiilor muncii sale ar necesita un spațiu larg și, în acest sens, intenționez să scriu detaliat cu un prilej apropiat. Sintetic, acum aș dori să precizez doar două dintre aspecte:

Primul: **concepția de joc impusă „naționalei" de către selecționerul unic a fost nerealistă**, pentru că nu s-a fundamentat pe adevăratul bagaj de cunoștințe și posibilități tehnico-tactice ai jucătorilor. Fenomenul a avut loc ca urmare a unui stil de muncă individualist.

Secundul: un aspect strîns legat de cel enunțat mai sus este acela că a lipsit total consultul cu noi, antrenorii jucătorilor chemați la loturi, asupra tuturor condițiilor în care se prezentau aceștia din urmă la ora respectivă. Cine poate să-l edifice mai bine pe selecționerul unic asupra potențialului exact al fotbaliștilor selecționabili, dacă nu antrenorii acestora?

2. Nu voi opta niciodată decît pentru o manieră de joc proprie posibilităților fotbaliștilor de care dispun, verificată îndelung în practică. Actualmente, echipa mea aplică marcaj strict la om, cu presing pe tot terenul și, chiar dacă asemenea manieră mai necesită unele perfecționări, eu o socotesc ideală pentru noi.

Răspunsurile antrenorilor din Divizia Națională A la ancheta de mai sus, întreprinsă de revista noastră, confirmă, fără drept de apel, necesitatea, în interesul fotbalului și al echipelor naționale, ca între selecționerul unic și antrenorii cluburilor să existe O LEGĂTURĂ STRÎNSĂ ȘI O COLABORARE SINCERĂ. De aceea, se impune ca Biroul federal să organizeze întîlniri periodice ale selecționerului unic și ale directorului tehnic al F.R.F. cu antrenorii din Divizia A.

De asemenea, se dovedește absolut necesară CLARIFICAREA DIVERGENȚEI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE CONCEPȚIA DE JOC, marea majoritate a antrenorilor noștri divizionari respingînd aplicarea apărării în linie adoptată de selecționerul unic pentru echipele naționale. O dezbatere a acestei probleme în cadrul Colegiului central de antrenori se impune, de asemenea.